

**Pedagogisch Werkplan**  
**De Singel Peuteropvang**



**De Singel**

Schrijfsessie: oktober 2023  
Laatst bijgewerkt: januari 2024  
Kindplaatsen: 16 kindplaatsen

**Locatie gegevens**

Adres: Kruidenpad 1-2  
Postcode: 3137 WD Vlaardingen  
Telefoonnummer: 010-4746379  
Emailadres: [ikcdesingel@wijzer.nu](mailto:ikcdesingel@wijzer.nu)  
LRKP-nummer: 202362267

## Inhoud

Inleiding.....	3
De locatie .....	4
Het Pedagogisch klimaat.....	5
Pedagogisch ondersteuning.....	5
Mentorschap.....	5
Verzorging en gezonde leefstijl.....	6
Kindvolgsysteem .....	6
Werken met VVE.....	6
Doelgroepeuters .....	6
Pedagogisch beleidsmedeweker en coach in de voorschoolse educatie .....	7
Dagindeling .....	7
Plaatsing .....	7
Inzet medewerkers .....	8
Overdracht, ouderbijeenkomsten en informatie.....	8
Oudercommissie .....	9
Klachten en geschillencommissie .....	9
De pedagogisch basisdoelen in de praktijk.....	9
De interactievaardigheden in de praktijk.....	11

## Inleiding

Wijzer in Opvang en Onderwijs is een overkoepelende organisatie in Vlaardingen en Maassluis voor integrale kindcentra, kinderopvang, speciaal (basis) onderwijs, speciaal voortgezet onderwijs en onderwijs voor nieuwkomers. Wijzer in Opvang en Onderwijs heeft een openbare identiteit. Dit pedagogisch werkplan is gebaseerd op het pedagogisch beleid van Wijzer in Opvang en Onderwijs. Hierin is te lezen hoe de medewerkers uitvoering geven aan de diverse wet en regelgeving vanuit de WET IKK en de pedagogisch basisdoelen die zijn omschreven door ontwikkelingspsycholoog Marianne Riksen-Walraven. In dit werkplan is het belang van partnerschap met ouders omschreven en via welke methode kinderen gevolgd worden in de ontwikkeling.

## Doelstelling, missie/visie van Wijzer in Opvang en Onderwijs

Welbevinden is een voorwaarde voor kinderen en medewerkers om zich te kunnen ontwikkelen.

Wijzer in Opvang en Onderwijs stelt zich ten doel gedurende de dag of een gedeelte daarvan de zorg, opvoeding en onderwijs op zich te nemen van kinderen vanaf 10 weken tot en met het einde van de basisschoolleeftijd. Het kind staat centraal, voelt zich welkom, gezien en gehoord en krijgt alle mogelijkheden om zich te ontwikkelen en talenten te ontdekken.

De medewerkers creëren een veilige en inspirerende omgeving en streven naar een doorgaande lijn voor ieder kind vanuit één visie en één team. De medewerkers zorgen dat, ongeacht verschillen, het talent wordt benut en dat iedereen meedoet.

De medewerkers voelen zich betrokken en van betekenis voor de ontwikkeling van alle kinderen. Door een uitdagend aanbod sluiten we naadloos aan bij de behoefte, eigenheid en ontwikkelingsmogelijkheden van ieder kind. De medewerkers zorgen voor opvang en onderwijs op maat.

De medewerkers hebben een belangrijke rol in de ontwikkeling van kinderen.

Er wordt van de medewerkers verwacht dat zij in de dagelijkse uitvoering van hun functie de geformuleerde uitgangspunten, kaders, ideeën en werkwijzen die zijn omschreven in het Pedagogisch Kader gebruiken en hieraan verdieping geven om kinderen te helpen en te stimuleren in hun ontwikkeling.

We hebben het dan over onderstaande pedagogisch basisdoelen;

Het bieden van emotionele en fysieke veiligheid

Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties

Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competenties

Overdracht van normen en waarden

Om deze pedagogisch basisdoelen na te streven verwachten we van de pedagogisch medewerkers dat zij beschikken over de juiste interactievaardigheden;

1. sensitieve responsiviteit;
2. respect voor autonomie;
3. structureren en grenzen stellen;
4. praten en uitleggen;
5. ontwikkelingsstimulering;
6. begeleiden van interacties.

## De locatie

Onze peuteropvang is gehuisvest in De Singel en biedt opvang aan kinderen in de leeftijd van 2-4 jaar. In schoolweken zijn wij 4 dagdelen geopend, in schoolvakanties en op nationale feestdagen zijn wij gesloten. Maximaal 16 geplaatste (doelgroep) kinderen per groep. Er wordt 2 pedagogisch medewerkers ingezet. Tot 8 kinderen kan er één pedagogisch medewerker ingezet worden. Kinderen met een VE indicatie komen 4 dagdelen in de week van 8.30-12.30 uur. Kinderen zonder een VE indicatie komen 2 dagdelen in de week van 8.30-12.30 uur.

	<u>Peutergroep De Singel</u>
Kindaantallen	16

De groepsruimtes zijn een rijke speel-leeromgeving voor de kinderen. Er zijn diverse speelhoeken waardoor verschillend spel wordt uitgelokt. De spelmaterialen bieden uitdaging en zijn voorzien van labels en foto's ter herkenning. Er is een huishoek, lees-snoezelhoek, een bouwhoek, een ontwikkelkast met spelletjes, puzzels etc. en een themahoek met thema materiaal. Wij stimuleren de kinderen om mee te helpen met opruimen.

Er is een taalmuur met thema woorden en platen, een rekenmuur met cijfers en rekenbegrippen. Het dagritme is zichtbaar op dagritme kaarten even als de dagen van de week. De buitenruimte delen wij met de kleutergroepen van De Singel. Het speelplein is afgesloten met hekken. Hier kunnen de kinderen fietsen, deelnemen aan een activiteit of in de zandbak spelen. Naast het lokaal is de sanitaire ruimte met toiletten voor de peuters. Deze toiletten delen wij met een kleutergroep.

De pedagogisch medewerkers streven naar een doorgaande lijn van de vroeg-school naar de voorschool. Er vindt regelmatig overleg plaats over praktische zaken, maar ook een overdracht wanneer een kind 4 jaar wordt. Aan het begin van het jaar wordt er met de medewerkers van de opvang en onderwijs een thema jaarplanning gemaakt. Per thema vindt er een overleg plaats tussen de medewerkers van de kleuterklassen en de peuteropvang over de invulling van het thema en de gezamenlijke activiteiten. De peuteropvang sluit indien mogelijk en past bij de ontwikkeling van de kinderen aan bij schoolactiviteiten zoals het paasontbijt, Koningsspelen, Kerst, Sinterklaas etc..

Zowel in opvang als onderwijs wordt er gewerkt met de Leerlijnen Jonge Kind. Bij de opvang met KidsKonnnect een voorloper van de Leerlijnen Jonge Kind van ParnasSys. De Leerlijnen Jonge Kind is een observatiemethode, dat een bijdrage levert aan de doorgaande lijn binnen de locatie. De medewerkers volgen gezamenlijk diverse scholingsbijeenkomsten over de leerlijnen Jonge Kind. Wanneer er zorgen zijn omtrent de ontwikkeling van kind vullen de medewerkers een groeidocument in. De zorgen worden besproken met de ouders en de intern begeleider van het jonge kind van De Singel. Ten behoeve van het kind wordt gezamenlijk met ouders, medewerkers en zo nodig met de interne begeleider afspraken gemaakt om de ontwikkeling van het kind te stimuleren bij voorsprongen en uitval. Na toestemming van ouders kan er contact opgenomen worden met het CJG of bijvoorbeeld de gezinscoach.

Kinderen wennen bij de kleuters voordat ze 4 jaar worden. Tussen de medewerkers van de opvang en het onderwijs vindt een warme, mondelinge overdracht plaats. Voorsprongen en uitval in de ontwikkeling van het kind maar ook de gezinssituatie wordt besproken.

## Het Pedagogisch klimaat

Spelenderwijs werken wij aan de ontwikkeling van de kinderen. Dit doen we door een afwisselend aanbod in vrij spel in de hoeken en begeleid spel (puzzels, rijgen, rekenspelletjes) aan de tafels en andere thema gerichte activiteiten aan te bieden. De sociale ontwikkeling wordt gestimuleerd door interacties tussen kinderen te begeleiden en bewust te zijn van een voorbeeldfunctie. De ontwikkeling en vooruitgang wordt bijgehouden door een dagrapportage, evaluaties en observaties. Aan de hand van deze rapportages wordt er geanalyseerd welke begeleiding een kind, maar ook de groep nodig heeft. Zo kan elk kind individueel begeleid worden in de ontwikkeling.

## Pedagogisch ondersteuning

De pedagogisch beleidsmedewerker biedt ondersteuning bij het schrijven, implementeren en borgen van pedagogisch beleid. Diverse thema's en onderwerpen en vormen van ondersteuning zijn mogelijk. Dit wordt jaarlijks afgestemd met de directeur van de locatie. Jaarlijks komen er onderwerpen aan bod zoals het document Veiligheid & Gezondheid, het voedingsbeleid, de meldcode, het pedagogisch beleid etc..

Naast de pedagogisch beleidsmedewerker is er een pedagogisch coach die de pedagogisch medewerkers van de locatie ondersteuning/coaching aanbiedt. Met de directeur van de locatie wordt er een teamanalyse gemaakt, waarna er op individueel niveau een aanbod en planning per medewerker en team wordt gemaakt.

Dit kan variëren tot het volgen van een workshop, teamoverleg, coaching on the job, observatie, het maken van een POP/PAP. Per medewerker wordt er geregistreerd op welke manier er coaching wordt geboden.

Voor pedagogische beleidsontwikkeling moet per jaar het aantal locaties x 50 uur beschikbaar zijn.

Voor de coaching van pedagogisch medewerkers moet per jaar 10 uur per fte beschikbaar zijn.

De peildatum voor het berekenen van het minimaal aantal uren beleidsontwikkeling en coaching is januari van elk kalenderjaar. Deze uren zijn inzetbaar over alle locaties van de organisatie.

## Mentorschap

De kinderen zijn verdeeld over de pedagogisch medewerkers van de groep. Ouders krijgen bij het intakegesprek een brief waarop staat wat het mentorschap inhoudt en welke medewerker de mentor van het kind is.

De kinderen die in de ontwikkeling opvallen worden onderling besproken. De mentor volgt het kind d.m.v. observaties en voert aan de hand van de resultaten een ontwikkelingsgesprek met de ouders, waarbij de ontwikkeling, voorsprongen en uitval worden besproken. Om gezamenlijk een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van het kind worden er tussen de mentor en ouders afspraken gemaakt. De kinderen worden bij zorgen besproken met de interne begeleider en er kan na toestemming van de ouders contact opgenomen worden met het consultatiebureau.

Bij zorgen wordt onderstaande route gehanteerd;

- Signaleren van zorg
- Groeidocument invullen
- Besproken in OT (ondersteuningsteam van school) en de zorgroute van school wordt doorlopen.
- De mentor is verantwoordelijk voor de overdracht van de vroegschool naar de voorschool.

## Verzorging en gezonde leefstijl

Wijzer in Opvang en Onderwijs heeft een gezond voedingsbeleid die wij in de peuteropvang hanteren. Als tussendoortje bieden wij fruit of volkorenproducten aan en drinken we melk, vruchtenthee of water. Bij seizoen vieringen (Sinterklaas, Pasen) kan hiervan worden afgeweken. Wanneer een kind gaat trakteren, proberen we de ouders te sturen op gezonde traktaties. Snoeptraktaties geven we zo veel mogelijk mee naar huis.

Indien nodig verschonen wij de kinderen. Kinderen die zindelijk zijn worden, begeleid, ondersteund en gestimuleerd naar het toilet te gaan. Wij hanteren de richtlijnen vanuit ons Veiligheid en Gezondheidsdocument wat betreft hygiëne. Ook hebben de medewerkers een voorbeeldfunctie in het hygiënisch werken. We gaan dagelijks een moment naar buiten, waarbij we de kinderen stimuleren te bewegen met bijv. fietsen, ballen, een activiteit of ander materiaal. Als het weer het niet toe laat gaan wij met de kinderen naar de Gymzaal voor een beweegactiviteit. Ook organiseren wij beweegactiviteiten in ons themaprogramma.

## Kindvolgsysteem

Binnen de locatie wordt er gewerkt met het kindvolgsysteem Kidsconnect; Leerlijnen Jonge Kind (van ParnasSys). Aan de hand van de resultaten worden ouders 2x per jaar uitgenodigd voor een ontwikkelgesprek. Om de 3 maanden wordt er een observatie ingevuld. Bij zorgen om de ontwikkeling van een kind kunnen er meerdere gesprekken gevoerd worden.

De kleuterklassen gebruiken ook de Leerlijnen Jonge Kind van ParnasSys, hierdoor kan de ontwikkeling van 2 tot 6 jaar worden ingevuld en bijgehouden. Dit draagt bij aan de doorgaande lijn van de kinderen. De observatieresultaten worden doorgestuurd naar de kleuterleerkrachten. Mocht de peuter naar een andere locatie gaan, sturen we een kopie van de observatieresultaten naar de nieuwe school. Door te werken met Kidsconnect; Leerlijnen Jonge kind kunnen wij vroeg signaleren of er problemen, voorsprongen of uitval in de ontwikkeling van het kind zijn. School is door een doorgaande observatiemethode en een korte zorgroute op de hoogte over de ontwikkeling van een kind.

## Werken met VVE

Per thema wordt er een themaplanning gemaakt. Hiervoor gebruiken we de VVE-methode Startblokken. In de themaplanning staan activiteiten die gekoppeld zijn aan de leerdoelen van Kidsconnect Leerlijnen Jonge Kind, de vaste doelen maar ook de ontwikkelingsdoelen, gebieden en talenten van de kinderen. Ieder thema is er een thema boek dat centraal staat en dagelijks wordt voorgelezen aan de kinderen. Op de taalmuur hangen woorden en platen die betrekking hebben tot het thema en het themaboek. Taal staat centraal. Herhalen, benoemen wat je doet en ziet. Indien mogelijk maken we uitstapjes passend bij het thema of nodigen we een gast uit die verdieping kan bieden over het onderwerp. We informeren ouders over ons thema door middel van een themabrief. Indien wij uitval signaleren in de taalontwikkeling adviseren wij ouders bij het CJG het VVE-traject bespreekbaar te maken.

## Doelgroepeuters

Met VE (voorschoolse educatie) voor peuters met een risico op een (taal)achterstand kunnen we de kansengelijkheid voor de kinderen bevorderen. Veel gemeenten kiezen ervoor om VE aan alle kinderen aan te bieden. Het effect van VE is het grootst als de peuters een substantieel aantal uren deelnemen en als de VE van hoge kwaliteit is. De verhoging van het minimaal aantal uren aanbod van VE is 960 uur voor doelgroep peuters tussen 2,5 en 4 jaar.

## Pedagogisch beleidsmedewerker en coach in de voorschoolse educatie

De pedagogisch beleidsmedewerker en coach in de voorschoolse (VE coach) wordt bij Wijzer in opvang ingezet voor de kwaliteitsverhoging van de voorschoolse educatie. Bij de voorschoolse educatie wordt het 'Onderzoekskader 2021 voor het toezicht op de voorschoolse educatie en het primair onderwijs' gehanteerd als richtlijn. Dit waarderingkader biedt de VE coach handvatten om de coaching vorm te geven en richt zich voornamelijk op het kwaliteitsgebied 'Ontwikkelingsproces'. Hieronder vallen de standaarden: aanbod, zicht op ontwikkeling, pedagogisch-educatief handelen, (extra) ondersteuning en samenwerking.

De VE coach werkt bij de peutergroepen van Wijzer een aantal uur boven-formatief mee. Op deze manier wordt coaching in de vorm van coaching on the job geboden aan de beroepskrachten die werken in de voorschoolse educatie. Ook biedt de VE coach ondersteuning in de planning van het themagerichte aanbod en bewaakt de VE coach het cyclus proces van het stellen van doelen passend bij de ondersteuningsbehoeften van de peuters. Ook houdt de VE coach het VE beleid up to date en bewaakt het werken volgens wet- en regelgeving.

## Dagindeling

Wij werken met een vaste dagindeling om voorspelbaarheid en structuur te bieden.

Tijdens de kring noemen we de namen op en bespreken we de dagen van de week en/of het weer.

Ook wordt er een boekje, liedjes, spelactiviteit of andere gerichte taal en/of spel activiteit aangeboden.

Het kind mag bij vrij spel kiezen in welke hoek het wil spelen, met wie en waarmee.

Ook gaan wij dagelijks naar buiten, met uitzondering bij heel slecht weer.

In de ochtend verwelkomen wij de ouders en kinderen van 08.30-8.40 uur \* waarbij wij ruimte hebben voor een overdracht met de ouders. Om 08.45 uur gaan wij in de kring en kijken we met de kinderen welke kinderen er aanwezig - afwezig zijn en komen de themawoorden op een speelse manier aanbod. Vanaf 09.15 uur mogen de kinderen vrij spelen. Om 09.45 uur is het tijd om op te ruimen.

Wij stimuleren de kinderen om mee te helpen met opruimen en ondersteunen in het zoeken naar de juiste plek. Rond 09.50 uur is er een eet-drank moment met aansluitend een plas/verschoonronde, waarbij wij peuters stimuleren om op de wc te plassen of interesse hiervoor te krijgen. Ongeveer 10.15 uur gaan we naar buiten om lekker te bewegen of voor een gerichte beweegactiviteit. Om 11.00 uur ruimen we op/gaan wij naar binnen, hangen de jassen op en wassen we onze handen.

Vervolgens is er ruimte voor een gerichte VVE activiteit. Dit kan een activiteit in de grote groep of in een kleine groep zijn. Om 11.45 uur gaan we een boterham eten (deze nemen de kinderen zelf mee) en drinken we water of melk. Vanaf 12.20 tot 12.30 uur mogen de ouders de kinderen ophalen, bij mooi weer kan dit buiten zijn en anders komen de ouders aan de deur.

\*De bovengenoemde tijden zijn een indicatie.

## Plaatsing

Het is mogelijk dat ouders voorafgaand aan de inschrijving op de locatie komen voor een rondleiding en informatie over onze werkwijze. Wanneer een kind is ingeschreven, ontvangen wij vanuit de afdeling plaatsing de kindgegevens en nemen wij contact op met de ouders/verzorgers voor het plannen van een intakegesprek. Het intakegesprek vindt plaats voorafgaand aan de startdatum. Een uitzondering kan zijn dat een kind met spoed geplaatst wordt en het hierdoor niet mogelijk is om vooraf een intakegesprek te plannen. Dan vindt het intakegesprek plaats op de eerste dag dat het kind naar de opvang komt. Zonder het intakegesprek kan het kind niet starten in de opvanggroep. Tijdens het intakegesprek bespreken we de belangrijke gegevens over het kind, de gang van zaken op de locatie, het dagritme, het volgen van het kind en de inhoud van het mentorschap.

## Wennen

Wennen is mogelijk vanaf de startdatum van het opvangcontract en gaat in overleg met ouders. Ouders kennen hun kind en weten wat een kind nodig heeft. De eerste dag dat een kind start op onze peuteropvang, bekijken we hoe het kind zich voelt. Ouders mogen altijd bellen om te vragen hoe het met het kind gaat. Wanneer wij signaleren dat een kind het moeilijk heeft in de eerste periode van de opvang, nemen wij contact op met de ouders om te vragen of het mogelijk is het kind eerder op te halen. Het wennen verloopt kindgericht en in samenwerking met ouders. Wanneer een kind eraan toe is, bouwen we de tijd dat een kind aanwezig is bij de peuteropvang op.

## Inzet medewerkers

Wij streven naar het inzetten van vaste medewerkers, waarbij minimaal één vast gezicht aanwezig is om continuïteit te kunnen bieden aan de kinderen. Per kind mag een vast gezichtencriterium worden toegewezen van maximaal 2 of 3 vaste gezichten. Wanneer door ziekte, verlof of vakantie geen vast gezicht beschikbaar is mag er tijdelijk een andere beroepskracht ingezet worden in plaats van het vaste gezicht wanneer er geen ander vast gezicht inzetbaar is. Het vaste gezicht dat uitvalt mag niet langer dan 4 aaneengesloten weken afwezig zijn. Wij zullen als eerste een andere vertrouwde beroepskracht van de eigen groep inzetten en als dat niet mogelijk is een vertrouwde vaste invalkracht of de coördinator opvang.

Wanneer er voor de kinderen een andere beroepskracht wordt ingezet dan een vast gezicht zullen wij extra alert zijn op de emotionele veiligheid van een kind. De vervangende beroepskracht zullen wij vragen kennis te komen maken indien mogelijk. We zullen zorgen voor een achterwacht op locatie, een bekend gezicht, deze persoon zal regelmatig even komen kijken bij de kinderen. De kinderen zullen wij met regelmaat vragen hoe het zich voelt.

## Ouderportaal Konnect

Wijzer in Opvang en Onderwijs gebruikt het Ouderportaal Konnect. In het ouderportaal vinden de ouders de opvangovereenkomsten, facturen, nieuws vanuit Wijzer-, de locatie-, en de groep van het kind. Konnect is het communicatiemiddel van de organisatie en locatie. Wanneer het kind niet komt, moeten ouders dit doorgeven via Konnect. Vanuit de afdeling plaatsing ontvangen ouders inloggegevens en de handleiding.

## Overdracht, ouderbijeenkomsten en informatie

Wanneer ouders kinderen komen brengen en halen, besteedt de medewerker tijd en aandacht aan een overdrachtsmoment, waarbij de ouders mondeling over diverse zaken worden geïnformeerd. Bij een thema afsluiting (1x in de 6 weken) mogen de ouders binnen komen bij het brengmoment, zodat de kinderen kunnen laten zien wat er gedaan is en de ouders kunnen extra informatie krijgen over wat er aangeboden wordt aan het kind. Regelmatig zijn er ouder-kind activiteiten. De ouders krijgen een themabrief en nieuwsbrief en worden uitgenodigd om mee te gaan bij uitstapjes en worden betrokken bij (seizoens)feesten.



## Oudercommissie

Wij streven naar een locatie oudercommissie en werven een aantal keer per jaar binnen de locatie voor leden. We nodigen ouders mondeling uit, maar gebruiken bijv. de nieuwsbrief om leden te werven. De oudercommissie denkt mee, adviseert over de locatie, de opvang en veranderingen in bijv. beleid.

De oudercommissie denkt mee, adviseert over de locatie, de opvang en veranderingen in bijv. beleid. Vanaf februari 2024 zal De Singel de ouders voor de oudercommissie gaan werven.

## Klachten en geschillencommissie

Wanneer ouders klachten, complimenten of suggesties hebben hanteren wij de klachtenprocedure van Wijzer in Opvang;

- Ouders dienen schriftelijk een klacht in. Zij worden attent gemaakt op het klachtenreglement welke te vinden is middels een link op de website: [www.wijzer.nu](http://www.wijzer.nu)
- Binnen twee weken worden de ouders uitgenodigd voor een gesprek en wordt het “klachtenformulier” na eerste melding van een klacht” ingevuld. Wanneer de klacht niet naar tevredenheid van de ouders is afgehandeld wordt op verzoek van de ouders het formulier en de schriftelijke klacht direct doorgezet naar de hogere geleding binnen de organisatie.
- Binnen twee weken worden de ouders door de hogere geleding uitgenodigd voor een gesprek en wordt het “klachtenformulier na de tweede melding van een klacht” ingevuld. Wanneer de klacht niet naar tevredenheid van de ouders is afgehandeld wordt op verzoek van de ouders de twee formulieren en de schriftelijke klacht direct doorgezet naar de hogere geleding binnen de organisatie. Dit is te allen tijde het bestuur.
- Binnen twee weken worden de ouders door het bestuur uitgenodigd voor een gesprek en wordt het “klachtenformulier na de derde melding van een klacht” ingevuld.
- Zoals in het interne klachtenreglement is vermeld mag de procedure na ontvangst van de schriftelijke klacht in totaal niet langer duren dan 6 weken.
- Wanneer de klacht niet naar tevredenheid is afgehandeld hebben de ouders de mogelijkheid om de klacht bij de geschillencommissie in te dienen. Informatie is te vinden via de website: [www.wijzer.nu](http://www.wijzer.nu)
- Wanneer de klacht op de locatie naar tevredenheid is afgehandeld worden de formulieren en de klacht op de locatie bewaard. Indien de klacht door het bestuur is behandeld worden alle formulieren en de schriftelijke klacht op het servicebureau bewaard.

Gelukkig krijgen we ook complimenten, suggesties en aandachtspunten. Hiervoor kan het “formulier voor het noteren van complimenten, suggestie en aandachtspunten” worden gebruikt.

## De pedagogisch basisdoelen in de praktijk

### Het bieden van emotionele en fysieke veiligheid

Het bieden van emotionele en fysieke veiligheid is de basis van de pedagogische doelstellingen van ons kindcentrum. De medewerkers beschikken over interactievaardigheden. Hierdoor zijn zij in staat een hechte en veilige band met kinderen te ontwikkelen. Wanneer een kind en/of ouder binnen komt worden zij begroet.

Wanneer een kind zich niet goed voelt of behoefte heeft aan ondersteuning, zullen deze signalen juist geïnterpreteerd worden en zal er passend op worden gereageerd. Hierdoor zal een kind zich begrepen, geaccepteerd en veilig voelen. Er wordt rekening gehouden met de leeftijd en ontwikkelingsfasen van kinderen.

Ook streeft het kindcentrum naar het vormen van vaste groepen kinderen en vaste medewerkers op de groep. De medewerkers hebben oog voor de een-op-een interacties met kinderen, maar sturen ook, waar nodig, interacties tussen kinderen onderling. De medewerkers begeleiden en stimuleren kinderen in samen te spelen, te leren, te delen, zich te verplaatsen in elkaar en problemen onderling op te lossen.

De inrichting sluit aan bij de doelgroep en de belevingswereld van de kinderen en draagt bij aan een gevoel van geborgenheid. Er is een basisinventarislijst inrichting en materiaal en er is een veiligheid en gezondheidsdocument

waarin risico's op ongevallen jaarlijks worden geïnventariseerd en door onderhoud en acties de risico's op ongelukjes worden ingeschat en beperkt. De medewerkers streven ernaar om een voorspelbare, aantrekkelijke en vertrouwde leeromgeving en dagritme te creëren. Dit is terug te zien in dagritmekaarten. Dit geeft de kinderen regelmaat en houvast en hierdoor een gevoel van veiligheid. Vaste elementen zoals brengen en halen, de kring, binnen en buiten spelen etc. bieden structuur.

### Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties

Kinderen worden door de medewerkers begeleid door middel van het aanbieden van betekenisvolle activiteiten, bij het zoeken naar mogelijkheden, wensen en grenzen met betrekking tot henzelf en hun omgeving. Zo krijgen kinderen de gelegenheid cognitieve vaardigheden te ontwikkelen en zelfvertrouwen op te bouwen.

Spelen en leren is onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Medewerkers geven met hun gedrag en begeleiding het goede voorbeeld en zijn zich hier van bewust.

De medewerkers zijn VVE gecertificeerd in het aanbieden van voor en vroegschoolse educatie.

Kinderen doen op jonge leeftijd mee aan educatieve themaprogramma's die aansluiten bij de belevingswereld en ontwikkelniveaus van de kinderen.

In het VVE-aanbod wordt een totaal aanbod van taal, spelen en leren aangeboden voor kinderen in de leeftijd van 2 t/m 6 jaar. De medewerkers geven kinderen de ruimte om de omgeving te ontdekken en hun motoriek en zintuigen te ontwikkelen. De mogelijkheid om te bewegen, te voelen, zien, ruiken, horen en te proeven.

De omgeving is veilig, geletterd, uitdagend, gevarieerd en heeft aansluiting bij de zone van de naaste ontwikkeling van de kinderen.

De medewerker heeft oog voor de actuele ontwikkeling van het kind, wat een kind op eigen kracht kan.

Daarnaast biedt de medewerker het kind uitdaging en hulp om de naaste ontwikkeling te stimuleren. De medewerker is enthousiast en heeft een actieve betrokken rol. Activiteiten gericht op gezondheid, kennis van de wereld, natuur, muziek en dans, denken, taal en rekenen en de motoriek worden ingezet.

De activiteiten zijn gekoppeld aan ontwikkelings-doelen om aan te sluiten bij de ontwikkeling van het kind.

Deze doelen komen uit de observatiemethode.

### Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competenties

De sociale ontwikkeling is de ontwikkeling van kinderen, waarbij ze leren omgaan met zichzelf en anderen en waarbij ze leren wat de eigen en andermans gevoelens zijn. Belangrijk bij deze ontwikkeling zijn de psychologische behoeften, hechting en sociale interacties.

Kinderen moeten het gevoel hebben zelf de regie te hebben, zich gewaardeerd en gerespecteerd voelen en moeten het vertrouwen in de eigen vaardigheden.

De medewerkers bouwen een relatie op met kinderen en ouders, praten met hen en erkennen gevoelens. De gesproken taal ondersteunt de nonverbale communicatie en geeft kinderen het vertrouwen dat ze emoties mogen tonen. De kinderen voelen zich gerespecteerd, gelijkwaardig en gewaardeerd en komen tot interactie met anderen en medewerkers.

De medewerker houdt rekening met de verschillen in behoeften en belangen, maakt afwegingen en blijft kijken naar kinderen.

De medewerker is zich ervan bewust wanneer en hoe in te grijpen bij conflicten en laat de kinderen nadenken over oplossingen. De medewerker is een voorbeeldfunctie in sociaal gedrag, wisselt ideeën en ervaringen uit met medemedewerkers en ouders/verzorgers.

Het kindcentrum biedt gelijke kansen en mogelijkheden voor alle kinderen. Opvallend gedrag wordt gesignaleerd, geobserveerd, geanalyseerd en besproken met de ouders. Na toestemming van ouders wordt er contact opgenomen met het consultatiebureau en wordt het kind besproken met de interne begeleider van de locatie. Ouders worden op de hoogte gehouden van de ontwikkelen en de zorgroute die doorlopen wordt.

### Overdracht van normen en waarden

De kinderen worden gestimuleerd om met een open blik kennis te maken met algemene waarden en normen in de samenleving met oog op een respectvolle omgang met anderen en het deelnemen aan de maatschappij. Door aandacht te geven aan diverse culturen, gebruiken, tradities en gewoontes van de samenleving en de verschillende culturen die daar deel van uit maken, leren kinderen.

De medewerkers hebben respect voor verschillen in temperament, talent, cultuur, opvoedstijlen, sekse, religie, sociaal milieu, opleidingsniveau, gezinssamenstellingen en beperkingen. Door een voorbeeldfunctie van de medewerker en aandacht te besteden aan diversiteit leren kinderen zich aan te kunnen passen.

Niemand wordt buitengesloten en er wordt gestreefd naar gelijke kansen voor alle kinderen.

De basis hiervoor is het bieden van structuur en het creëren van een veilig klimaat waarin de ontwikkeling van kinderen wordt gestimuleerd en waarin kinderen zich leren aanpassen aan de regels en omgangsvormen die gelden in de samenleving waarin kinderen opgroeien.

## De interactievaardigheden in de praktijk

### Sensitieve responsiviteit

De basis van sensitieve responsiviteit, de vaardigheid om signalen en behoeften van kinderen op te merken, goed te interpreteren en er passend op te reageren, is kijken naar kinderen. Door goed naar kinderen te kijken tijdens verzorgingsmomenten en spelmomenten, verwerft de medewerker veel kennis over de ontwikkeling en de eigenschappen en interesses van het kind. Deze kennis heeft de medewerker nodig om te kunnen aansluiten bij de mogelijkheden van ieder kind en het kind een stapje verder te helpen in de ontwikkeling.

Door het bieden van emotionele ondersteuning en het gevoel van warmte en geborgenheid geven, een kind oppakken, troosten en knuffelen, krijgt het kind vertrouwen in de ander, zelfvertrouwen en een gevoel van eigenwaarde.

### Respect voor autonomie

Bij het respecteren van de autonomie ziet de medewerker alle kinderen in de groep als individu.

Een kind is niet alleen een onderdeel van de grote groep. Ieder kind heeft zijn eigen gewoontes, voorkeuren en ideeën.

De medewerker benoemt wat kinderen voelen, zien en ervaren en laat merken dat zij/hij op de hoogte is waar het kind van houdt, waar het graag mee speelt en hoe de thuissituatie is.

De medewerker benoemt het als een kind verdrietig is en vraagt wat er aan de hand is.

Kinderen mogen zelf dingen doen en uitproberen, oplossingen bedenken en zelf ervaringen opdoen.

Zo leren kinderen zelfvertrouwen te ontwikkelen. De medewerker toont waardering voor de initiatieven van de kinderen en ondersteunt de kinderen in het opdoen van nieuwe ervaringen.

Door zo te handelen en te kijken naar een kind respecteert de medewerker de autonomie van het kind.

### Structureren en grenzen stellen

Bij structureren en grenzen stellen maken de medewerkers duidelijk wat de kinderen in de groep kunnen verwachten, welke regels er zijn en hoe zij ervoor zorgen dat de kinderen en de andere medewerkers zich daar ook aan houden. Er wordt gewerkt met een vast dagritme, dat voorspelbaarheid biedt aan de kinderen. Kinderen kunnen hierdoor makkelijker mee doen, omdat ze weten wat er komen gaat en wat er van de kinderen verwacht wordt.

De medewerker helpt de kinderen bij het volgen van de regels door afspraken te herhalen en door tijdig in te grijpen als het ernaar uit ziet dat een kind de regel vergeet. De medewerker geeft een duidelijke uitleg over wat zij van kinderen verwacht bij een activiteit, uitstapje, taak of verzorgingsmoment.

De medewerkers zijn consequent. Er zijn groepsafspraken die op een respectvolle en inzichtelijke manier gedeeld worden en structuur bieden. In het groepsproces is bijv. aan de orde stellen van beurten belangrijk.

Dit creëert kansen voor alle kinderen om actief deel te nemen aan een gesprek of activiteit.

### Begeleiden van interacties

De kinderen komen in het kindcentrum in aanraking met veel andere kinderen en hebben naast het samenleven gedurende de dag ook onderling contact. Deze ervaringen kunnen de sociaal emotionele ontwikkeling positief en negatief beïnvloeden. Het is van belang dat een medewerker oog heeft voor de interacties en deze zo nodig begeleidt en stimuleert. De medewerker merkt zowel negatieve als positieve situaties op en waardeert en belooft deze waardevolle en leerzame contactmomenten. Opmerken en aanmoedigen zijn een belangrijke taak voor de medewerkers. Een voorbeeldfunctie, imiteren en kinderen samen taakjes laten doen dragen bij aan het stimuleren en het begeleiden van interacties.

Negatieve interacties worden door de medewerker bijgestuurd door middel van bemiddelen en helpen samen verder te kunnen. De medewerker is open, zonder oordeel en speelt geen politieagent. De medewerker is de bemiddelaar en laat de kinderen samen nadenken over een oplossing.

De medewerker heeft positieve aandacht voor alle kinderen en zorgt voor een prettige groepsfeer/klimaat. Er wordt een WIJ gevoel gecreëerd doordat er gezamenlijke activiteiten plaats vinden met vertrouwde gewoontes en rituelen. De kinderen krijgen de gelegenheid om in kleine groepjes te spelen, maar ook zich even terug te kunnen trekken.

### Ontwikkelingsstimulering

Bij ontwikkelingsstimulering gaat het om de acties die de medewerker onderneemt om de kinderen te begeleiden bij het vergroten van vaardigheden en kennis, passend bij het ontwikkelniveau en het potentieel van kinderen. We kijken naar het ontwikkelniveau van de kinderen en stellen we doelen passend bij deze ontwikkeling. De stimulering sluit aan en is niet te moeilijk of te makkelijk (de zone van de naaste ontwikkeling). De medewerker prikkelt de aandacht en interesses van de kinderen.

De ontwikkelingsgebieden die wij stimuleren d.m.v. activiteiten zijn de cognitieve ontwikkeling en spel, taalontwikkeling, motorische ontwikkeling en de sociaal emotionele ontwikkeling.

Er zijn geplande activiteiten zoals opgenomen in onze thema planning, maar ook ontstaan er spontane activiteiten die passen bij de belevingswereld van de kinderen en de maatschappelijke ontwikkelingen.

Door open vragen te stellen wordt onderzocht welke kennis kinderen al hebben verworven over een bepaald onderwerp, voorwerp, boek etc. Er wordt dieper ingegaan op de uitingen van kinderen, maar ook worden kinderen gestimuleerd te denken in oplossingen of vragen te stellen.

Bij ontwikkelingsstimulering is een rijke speel leeromgeving ook belangrijk. Er zijn hoeken, divers speelmateriaal, boeken etc. De medewerker onderneemt, doet en ervaart samen met kinderen, speelt mee.

De medewerker toont belangstelling voor de kinderen en onderzoekt welke plannen het kind heeft en helpt bij het behalen van deze plannen. Door vragen te stellen en te praten komt de medewerker tot een beeld van interesses, ontwikkeling, kennis en verbindt de medewerker kinderen met elkaar tot een groepsproces of samen spel.

### Praten en uitleg geven

Kinderen leren taal door een combinatie van taalaanbod door de omgeving, taalproductie door het kind en door feedback op het taalgebruik vanuit de omgeving.

De medewerkers bieden een rijk taalaanbod.

Alle interacties worden voortdurend begeleid door taal. Praten en uitleggen is de mate waarin de pedagogisch medewerker praat en dingen uitlegt. De manier waarop de medewerker dit doet is van belang.

De medewerker leert de kinderen de taal te begrijpen en te gebruiken, gevoelens, eigen wil en handelingen onder woorden te brengen, de wereld om het kind heen te begrijpen, maar ook samen leren en elkaar te begrijpen.

De beroepskracht benoemt wat ze doet en wat er gaat gebeuren en gebeurt. De medewerker benoemt gevoelens en gaat na of de intenties van de kinderen duidelijk zijn. Door gesprekjes te voeren waarbij de medewerker zich aanpast aan het begripsniveau speelt zij in op interesses van de kinderen.

De medewerker gebruikt ook non-verbale communicatie passend bij de verbale communicatie en verwoordt wat er feitelijk gebeurt en wat de medewerker gaan doen. De medewerker vertelt verhalen en leest verhalen voor.



